

الف: فرزند فعال متن زیر را با دقت بخوان و پلاستیک یا تکه‌ای سفره‌ی یک بار مصرف روی دیوار بچسبان و هر جای آن که دوست داری به صورت پراکنده املایی که یکی از بزرگترها می‌گوید بنویس.

کوه و رودخانه، دشت و جنگل، کره‌ی زمین را زیبا و پربرکت کرده‌اند. انسان‌ها و حیوانات با رفتن به رودخانه و آب‌تنی کردن، خستگی را از تن بیرون می‌کنند. باننشستن زیر سایه‌ی درختان جنگل که هوا را پاکسازی می‌کنند و موادّ سمی هوا را از بین می‌برند، روح خود را تازه می‌کنند. این تکنولوژی و صنعت قوی و وسایل آرامش و آسایشی که در شهرها در اختیار ماست از جمله: در و پنجره، کاغذ و مواد، قایق و کشتی، همه و همه از دشت‌ها و جنگل‌ها به دست آمده است. وقتی با کیسول اکسیژن برای شنا و کوه‌نوردی می‌رویم، واقعاً لذت می‌بریم. خداوند این زمین را برای استفاده‌ی ما تا این حد پر فایده آفریده است، پس باید مراقب این همه زیبایی باشیم.

ب: ده کلمه که ارزش املایی داشته باشند، از درس پیدا کن و بنویس و به هر کلمه از نظر املایی امتیاز بده.

حیوانات	تکنولوژی	جنگل
صنعت	مراقب	زیبایی
آرامش	کیسول	واقعاً
درختان		

۱ هر جمله را به کلمه‌ای که آن را کامل می‌کند وصل کن.

مطالب	+	هر مادری	را دوست دارد.
دشت	+	دلم می‌خواست	را بچینم.
ابر	+	آموزگار	را یاد می‌دهد.
فرزندانش	+	نقاش طبیعت	را با خوشه‌های طلائی گندم پوشاند.
ستاره‌های آسمان	+	خورشید	را کنار زد.
جنگل	+		

۲ درستی و نادرستی جملات زیر را مشخص کرده و در صورت نادرستی، درست آن‌ها را بنویس.

الف: هم‌معنی «غرش»، صدای آرام و ملایم است.

ب: اگر جنگل نباشد، حتی ممکن است جان ما هم به خطر بیفتد.

پ: جنگل جزو منابع ملی ما است.

ت: پرستو خبر پاییز را می‌آورد.

ث: شاعر شعر بهاران «بیوک ملکی» است.

۳ با استفاده از متن درس، جملات زیر را کامل کن.

الف: جنگل

ب: شاید میمون‌های بازیگوش، بر شاخه‌ها

پ: شاید هم در

ت: باید جنگل‌ها را

۴ مخالف هر کلمه را زیر بادکنک مربوط به آن بنویس.

بالا	↔	پایین
ضرر	↔	فایده
پایان	↔	آغاز
گرم	↔	سرد
آباد	↔	ویران
کند	↔	تند
درست	↔	نادرست
روشن	↔	خاموش

۵ جدول را حل کن.

چ	س	ب	ن	ا	ی
ت	ر	س	ن	ا	ی
خ	ط	ر	ن	ا	ی
ن	م	ن	ا	ی	

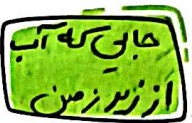

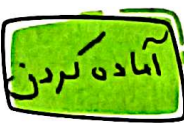
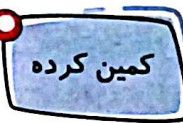
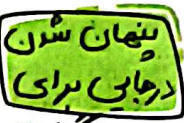

الف: بعد از خوردن شکلات دستانم چسبناک می شود.

ب: دیشب یک فیلم ترسناک دیدم.

پ: بازی با آتش خطرناک است.

ت: دستمالی که برای گردگیری استفاده کردم نمناک بود.

۶ معنی کلمات زیر را بنویس.

صورتها

۷ چشمانت را ببند و خودت را در جنگل تصور کن. چه چیزهایی آنجا می بینی؟

با قدم گذاشتن به یک جنگل سبز رقص برگ درختان در باد صدای
 پرندگان و حیوانات درختان تلومند و نهال های زیبا به ما آرامشی
 بی مثال می بخشد. وقتی نور خورشید از لابه لای شاخ و برگ
 درختان به خاک جنگل می رسد و جنگل را روشن می کند. باعث
 رشد گیاهان کوچکتری که در لف جنگل هستند می شود.

۸ در شعر «بهاران» ترکیباتی که شبیه «باد بهاری» هستند را پیدا کن و بنویس.

			
---	---	---	--

باز هم باد بباری
 چشمه ای جوشان برآمد
 شادمان هر جا وزان شو
 بردل صحرای روان شد
 از بهار سبزه و شرم
 مژده می آرد پرستو

۱۰ جدول جانوران را کامل کن. بعد در کادر زیر جنگلی بکش و حیوانات جدول را در آن نقاشی زیباییت قرار بده.

الف	ب	پ	ت	ث
پ	ر	م	ز	ک
ا	و	ی	ر	و
ن	ب	م	ا	ر
د	ا	و	ف	خ
ا	ه	ن	ه	ر

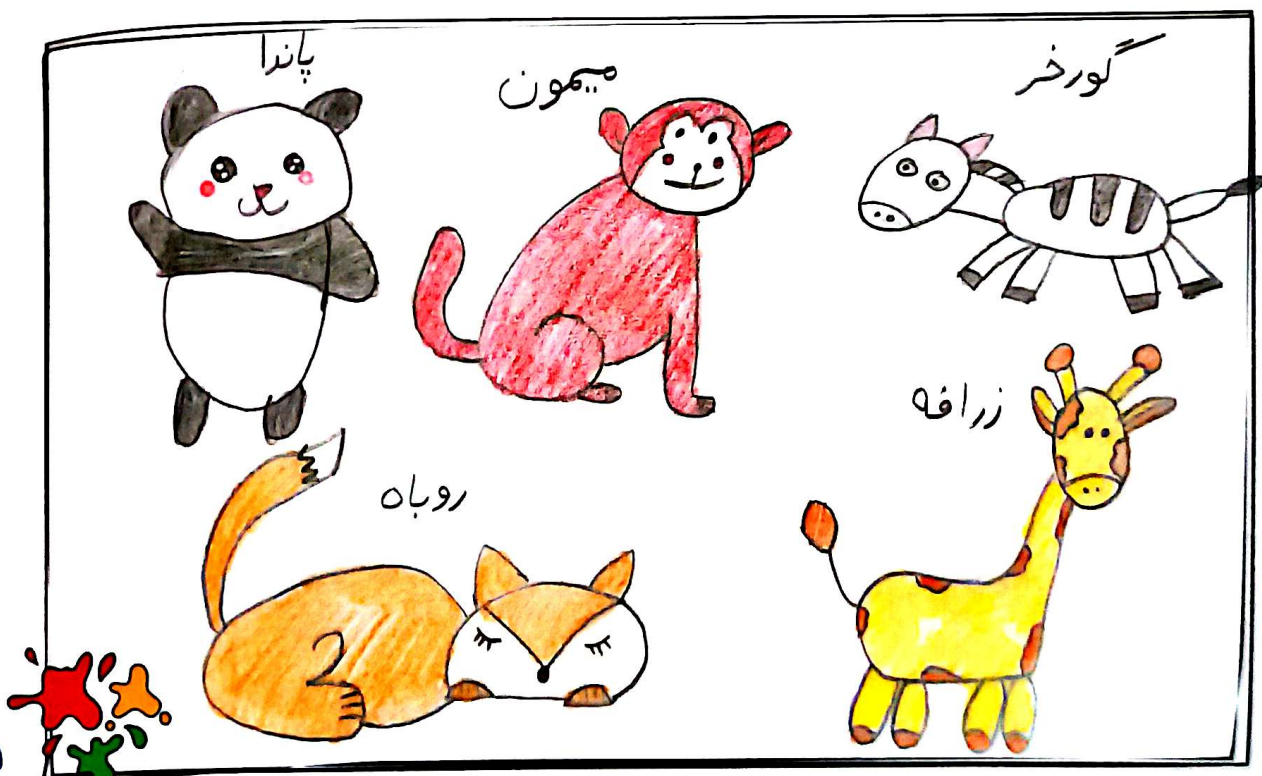
الف: برگ درخت بامبو را می خورد.

ب: حیوان مکار

پ: حیوانی که بازی روی درختان را دوست دارد.

ت: گردن بلندی دارد.

ث: از خانواده ی اسب با خطوط سیاه و سفید.

با استفاده از کلمات زیر یک بند بنویس. (جمله‌ی «موضوع، بندی که نوشته‌ای با رنگی دیگر بنویس»)

غزش - مواظبت - گسترده - استراحت.

جنگل بسیار گسترده و وسیع است.

صدای نغمش حیوانات در جنگل زیبا پیچیده است.

میچون‌ها در حال بازی و استراحت در درخت‌های جنگل هستند.

ما باید از جنگل زیبا مراقبت و مواظبت کنیم.

با توجه به سؤالات داده شده، پاسخ مناسب را انتخاب کن.

الف: کدام گزینه با «ات» جمع بسته نمی‌شود؟

- (۱) کلمه (۲) جمله (۳) تعطیل (۴) درخت

ب: کدام جمله با «را» کامل می‌شود؟

- (۱) ماه در آسمان دیده شد. (۲) دوستم همیشه ساکت است. (۳) کتابت بیاور. (۴) سمیه اهل تهران است.

پ: کدام کلمه با واژه‌های «ستان» و «مند» ترکیب می‌شود؟

- (۱) کتاب (۲) دانش (۳) هنر (۴) بچه

ت: کدام عبارت درست نیست؟

- (۱) توانمند یعنی کسی که توانایی دارد. (۲) ارزشمند یعنی کسی که ارزش دارد. (۳) دانشمند یعنی کسی که دانش دارد. (۴) دردمند یعنی کسی که درد دارد.

ث: کدام گزینه بیت را کامل می‌کند؟

«می‌کشد .. دبیبست نوازش / شاپرک بر چهره‌ی گل»

- (۱) موی (۲) دست (۳) بوی (۴) روی

مصباح اللغات
۱۲، ۲۳
۲۲

خوانش و پردازش

متن را بخوان و به سوالات پاسخ بده.

۱۳

مجلس مهمانی بود. پیرمرد از جایش برخاست تا بیرون برود. اما وقتی که بلند شد عصای خویش را برعکس بر زمین نهاد و چون دسته‌ی عصا بر زمین بود، تعادل کامل نداشت. دیگران فکر کردند چون او پیر شده، دیگر حواس خودش را از دست داده و متوجه نیست که عصایش را برعکس بر زمین نهاده است. به همین خاطر با حالتی که خالی از تمسخر نبود به وی گفتند: پس چرا عصایت را برعکس گرفته‌ای؟ پیرمرد آرام و متین پاسخ داد: زیرا انتباهش خاکی است. می‌خواهم فرش خانه‌تان خاکی نشود.

الف: آیا پیرمرد حواس خود را از دست داده بود؟

فی

ب: چرا پیرمرد عصا را برعکس بر زمین گذاشته بود؟

زیرا انتباهش خاکی بود. می‌خواست فرش خانه‌تان را خاکی نشود.

پ: چرا پیرمرد تعادل نداشت؟

زیرا عصا را برعکس گرفته بود.

ت: نظر تو درباره‌ی پیرمرد چیست؟

باهوش و باوجدان.

۱۳۷

اگر جنگل نباشد ▶ درس شانزدهم